

ಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಕು: ಹಿಂದೆ ಡಾಂಬರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮಕೀರ್ತೆಯರನ್ನು ಬಗೆದು ತೋರಿಸುವ ಹನುಮಂತ, ಚಕ್ರಧಾರಿ ಕೃಷ್ಣ, ಗಣಪತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸರಸ್ವತಿ ಹಿರೇ ಹಲವು ದೇವರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕಲಾವಿದರಿದ್ದರು. ಜನರ ಒಡಾಟ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಣ್ಣದ ಪುಟಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕತರಾದ ದೇವರು ಅವರ ಉಪಭೇವನಕ್ಕೆ ಆಧಾರ. ಚಿತ್ರದ ಮೇಲೆ ಬಿಧ್ಯ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅವರ ದೈನಿಕದ ಗಳಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಬರೆಯಲಾಗುವ ಚಿತ್ರಗಳು ಜನಸ್ಥಿಯ ದೇವರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ದೇವರು ಎಷ್ಟು ಜನಸ್ಥಿಯನೋ ಕಲಾವಿದ ಅಷ್ಟೇ ಅನಾಮಿಕನಾಗಿದ್ದು. ಬಳಿಯ ಸಿಮೆಸುಣಿ ದಿಂದ ಕಪ್ಪು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ನೋಡನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯುಕ್ಕನಾಗುತ್ತಿದ್ದು; ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದು. ಹಾಗೆಂದು ಯಾರೂ ರಸ್ತೆ ಮೇಲಿನ ಆ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇಮಗಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನ ದೈವಿಕ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಉಲಿನ ಹಲವು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೇರೆಬೇರೆ ದೇವರು ತಮ್ಮ ದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಉಲು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಬಣ್ಣದ ಸಿಮೆಸುಣಿ, ಹುಡಿಗಳಿಂದಿಗೆ ಆ ಕಲಾವಿದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಬರೀ ಒಂದುದಿನದ ಜೀವನೋಪಾಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಲೆಯ ಸಣ್ಣ ಸೇಳಕು ನೋಡುಗಾರನ್ನು ವಿಸ್ತೃಯಗೊಳಿಸಿದೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಕಲಾವಿದರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಾಟಕದ ಪರದೆ, ತೈಲಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವ ಕಲಾವಿದರ ಕಲೆಗೆ ಎಲ್ಲಿರೂ ನೋಡಬಹುದಾದ ಸಾವಾಜನಿಕ ಅಯಾಮವಿತ್ತು. ಇವರ್ವೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರಕಲೆಯೇ ಸಮೂಹವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು. ಆದರೆ, ಈಗಿನ ಆಧುನಿಕಕ್ಕೆಲೀಯ ಕಲಾವಿದರ ಚಿತ್ರಗಳು ಆಸ್ಕ್ರೋರಿಗೆ ನೋಡಲು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಲರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಆ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿರೂ ಹೋಗಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಕೃತಿಗಳು ಅನೇಕರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಿದೇ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡು ಶಾಸಿ ಸಂಗ್ರಹ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲವೇ, ಉಳ್ಳವರ ಮನೆಯ ಅಲಂಕಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವು ಜನರಿಂದ, ಅವರ ಪ್ರೀತಿಸ್ಯಂದನದಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಲಾಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿ ಆಸ್ತಾದಿಸಬಹುದಾದ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕಡೆಮೆಯೇ. ಕೆಲವು ಕಲಾವಿದರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಕ್ ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಬಿಕರಿಯಾಗುವ ವಸ್ತುವಿನ ಲಘುತ್ವೆಲಿಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕಲಾವಿದರ ಹೆಸರು ಗೊತ್ತೇ ಹೋರತು, ಅವರ ಕಲೆಯಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಕಲಾವಿದರೂ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಹಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವ ಕಲಾವಿದನಿಗೂ ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸ್‌ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವ ಕಲಾಕೌವಿದನಿಗೂ ಅಂಥ ಫರಕು ಉಳಿಯಲಾರದು.

